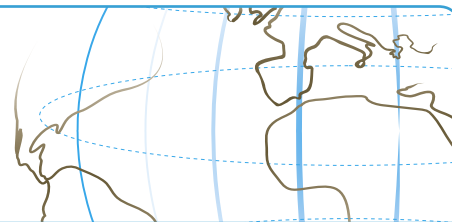

ÅRSMELDING 2005

SENTER FOR INTERNASJONALISERING AV HØYERE UTDANNING

P1
2006

SENTER FOR INTERNASJONALISERING
AV HØYERE UTDANNING

Md. Hafizur Rahman fra Universitetet for miljø- og biovitenskap, aktiv deltaker på det årlige vinterseminaret som SIU arrangerer for NORAD-stipendiatene.

Foto: Ragnhild Solvi Berg

INNHold

Programforvaltningen

/05/ – SIUs kjerneområde

Europa

/06/ – framleis høg aktivitet

Livslag læring – utdanning hele livet

/08/ Bakgrunn: EUs nye utdanningsprogram for livslang læring

Internasjonale samarbeidstiltak

/10/ – aktivitet i breidda

Partnerskap for gjensidig utvikling

/12/ Bakgrunn: 15 års NIFU-samarbeid om matproduksjon og naturforvaltning

Utviklingssamarbeid

/14/ – kompetansebygging skaper utvikling i sør

Profilering av Norge som studie- og forskningsland

/16/ – en hovedsatsing i 2005

Informasjon og kommunikasjon

/18/ – løpende utfordringer

Bygging av kompetanse

/20/ – vinning på sikt

Rådgeving, utreiing og servicefunksjon

/21/ – SIU sitt ansikt mot omverda

SIU og IT

/22/ – en verden av raske endringer

Personalet

/23/ – SIUs grunnfjell

Styrer og utvalg i SIU

/24/

Nøkkeltall

/27/

Publisert av Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU) i mai 2006.

ANSVARLIG REDAKTØR/ Gunn Mangerud
REDAKSJON/ Sjur Sollesnes Holsen, Kari Bjørge Johnsen,
Bjørn Sandnes
PRODUKSJON/ Trude Tenold
TRYKK/ Molvik Grafisk AS
HOVEDFOTO/ David Zadig
OPPLAG/ 1500
ISSN 1503-2876

Look up and discover Norway!

Ved inngangen til 2005 satte SIU ned en gruppe fra universitets- og høyskolesektoren for å utarbeide grunnlaget for en verdibasert merkevare til profileringen av Norge som studie- og forskningsland. Dette er et av SIUs fem hovedansvarsområder, og det var viktig å gjøre et grundig forarbeid, ettersom ingen instans hadde hatt et nasjonalt ansvar for denne profileringen tidligere.

Basert på gruppens innspill ble det utviklet et helhetlig profileringskonsept med et eget design- og profilprogram. Nettstedet www.studyinnorway.no ble åpnet i november med oppfordringen *Look up and discover Norway!* SIU har lagt stor vekt på å kommunisere med myndighetene og universitets- og høyskolesektoren i dette arbeidet.

Mobiliteten i Erasmus-programmet har vist en positiv utvikling de siste årene, både for studenter og lærere. Her er det likevel mye å gjøre før Norge har tatt ut potensialet som ligger i ordningen. Det er gledelig at nye programmer som Frankrike-programmet bidrar med komplementære tilbud både til studenter og lærere. SIU ønsket også i 2005 å sette fokus på samarbeid med ikke-engelskspråklige land ved blant annet å legge det årlige kurset for internasjonale koordinatører til Tyskland. Fokuset satsing på enkeltland er en strategi vi ønsker å videreføre.

SIUs mandat omfatter også skolesektoren, hvor vi har et betydelig engasjement. Comenius er EUs program for skoler og barnehager og har som mål å styrke den europeiske dimensjonen i opplæringen. I løpet av programmets ti første år har én av fire norske skoler vært involvert. Tiårsjubileet ble markert med etableringen av en egen Comenius-pris, som utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet overrakte Pedagogisk-psykologisk senter på Karmøy. Også voksenopplæringsprogrammet Grundtvig opplevde et fint år, med rekordtall for antall læringspartnerskap.

SIUs forvalter i dag en rekke forsknings-, stipend- og institusjonsbyg-

gingsprogrammer med utviklingslandene. Dette er et viktig arbeid, og det var med stor glede at SIU og Norad i fellesskap kunne starte et nytt profesjonsrettet lærerutdanningsprogram i 2005. Ytterligere styrking var overtagelsen av Kvoteordningen på vegne av Kunnskapsdepartementet og forvaltning av et nytt stipendprogram med Sør-Afrika.

Det legges ned et betydelig arbeid i norske høyere utdanningsinstitusjoner gjennom utdanning og forskningssamarbeid med Sør. Norske institusjoners engasjement er her helt avgjørende. Engasjementet for samarbeid med Sør gjennomføres også SIUs Solstrandkonferanse *Bridges of Knowledge*, som samlet akademikere og beslutningstakere fra Europa, Asia, Afrika og Latin-Amerika for å diskutere betydningen av høyere utdanning og forskning i kampen mot fattigdom.

Et av de nye ansvarsområdene SIU ble tildelt ved omgjøring til forvaltningsorgan var utredning og rådgivning for myndighetene. I den nye strategien er det fastslått at SIU ønsker en proaktiv rolle på dette feltet. SIU prioriterte derfor blant annet å utarbeide et forslag til utdanningsamarbeid med Sentral-Asia og Sør-Kaukasus som Utenriksdepartementet har vist stor interesse for.

Antallet norske studenter som ønsker å ta en del av eller hele graden sin i Nord-Amerika er mer enn halvert de siste årene. Det er et politisk ønske å snu denne trenden, blant annet fordi flere av verdens beste universiteter finnes i Nord-Amerika. SIU har satt søkelys på problemet gjennom et kontaktseminar i Washington DC og gjennom en egen rapport til departementet. Arbeidet vil fortsette i 2006.

fortsetter på neste side

Ny strategi, ny organisasjon, nye oppgaver

SIUs styre:

Fra venstre: Gunnar Kvåle, Paul J. Manger, Jon Ivar Thompson Eikeland, Ann Kristin Norum (styrets nestleder), Gunn Mangerud (SIUs direktør), Hélène Ullerø, Knut Brautaset (styrets leder), Marit Selvik Kallekleiv (styresekretær).

Ikke til stede: Irene Dahl Andersen, Katrine Elida Aaland og Gunnar Breivik.

SIU har vært igjennom et spennende og hektisk år. Nye oppgaver og arbeidsområder er tilført, antallet medarbeidere og den samlede kompetansen er øket, og nye samarbeidsrelasjoner er utviklet. SIU har en dyktig og bredt sammensatt stab, og vi opplever at organisasjonen er i ferd med å finne sin form. Vi håper at vi har vært, og vil være, en kvalifisert partner for institusjonene, slik at de lykkes med sine strategier for internasjonalisering. Vi ønsker også å være det nasjonale kompetansesenteret som bidrar til kunnskap og diskurser om internasjonalisering av utdanning og forskning.

I februar ble SIUs strategi for perioden 2005-2010 vedtatt av styret, etter en åpen prosess der både SIUs ansatte, Kunnskapsdepartementet, Norad og Universitets- og høgskolerådet (UHR) ble hørt. Den nye strategiplanen er et overordnet styringsdokument som gir retning og innhold basert på SIUs vedtekter. Utgangspunktet for strategiplanen er SIUs virksomhetsidé, som sier at «SIU skal være et kompetansesenter for internasjonalisering og gjennom sine aktiviteter bidra til kvalitetsheving av utdanning og forskning.»

Dette skal skje innenfor rammene av norsk utdannings- og utenrikspolitikk, som gir en rekke føringer for SIUs arbeid med internasjonalisering. I bunn ligger Kvalitetsreformens fokus på internasjonalisering som et sentralt virkemiddel for å øke kvaliteten på høyere utdanning og føringene fra Bologna- og Lisboa-initiativene om behovet for livslang læring. Strategien tar også utgangspunkt i at Norge har forpliktet seg til å arbeide aktivt for FN's millenniumsmål, slik de blant annet er nedfelt i den norske handlingsplanen for bekjempelse av fattigdom i sør mot 2015. Det er viktig å understreke at Norge ønsker å bidra aktivt på utdanningsområdet, både i bilateral og multilateral sammenheng, med det mål å gjøre høyere utdanning til et kollektivt gode og en menneskerett.

Mot denne bakgrunnen stiller SIUs strategi for perioden 2005-2010 opp konkrete mål, delmål og virkemidler for hvert av de fem hovedvirksomhetsområdene som omfattes av SIUs vedtekter – programforvaltning, profilering, informasjon og kommunikasjon, kompetansebygging og rådgivning. Strategien vil operasjonaliseres gjennom årlige tildelinger fra departementet og andre avtalepartnere, samt gjennom årlige virksomhetsplaner med klare prioriteringer innenfor hovedvirksomhetsområdene.

SIU slutførte en større omorganisering i løpet av året. Det har vært foretatt en grundig gjennomgang og diskusjon av hvordan SIUs organisasjon best kan tilpasses rollen som et statlig forvaltningsorgan og de mange nye oppgavene dette har medført. Hovedprinsippet for den nye organiseringen er at inndelingen i grupper hovedsakelig følger finansieringen av de forskjellige oppgavene. Ledergruppen i SIU består av direktør, informasjonsleder og fem gruppeledere. Økonomi- og personaloppgavene fortsetter som linjefunksjon. Utredning og informasjon er beholdt som stabsoppgaver.

SIU opplevde en rask vekst i 2005, også i antallet oppgaver. Det er en tidkrevende prosess å ta ut potensialet og synergien som ligger i å samle så mange av de internasjonale programmene og tiltakene under ett tak. Vår klare målsetting og ambisjon er å utvikle dette på en god måte i årene fremover. Vi er på vei, men har ennå distanse å legge bak oss før vi er der vi har satt oss som mål å være!

Programforvaltningen – SIUs kjerneområde

Mens SIUs oppgaver og kompetanseområder er blitt betydelig utvidet de siste årene, ligger kjernevirksomheten fast: Programforvaltning. Størstedelen av SIUs personell har sitt daglige virke knyttet til dette arbeidet, som i dag spenner vidt både geografisk og tematisk. Arbeidet med programforvaltningen er inndelt i tre faggrupper: Gruppe for EU-program, Gruppe for utviklings samarbeid og Gruppe for internasjonale samarbeidstiltak.

På de neste sidene presenteres resultater fra programforvaltningen i 2005. I to bakgrunnsartikler belyses EUs nye utdanningsprogram for livslang læring og forskningssamarbeid Nord-Sør i NUFU-programmet.

Europa

– framleis høg aktivitet

Toppår for Erasmus

Studieåret 2004-05 viste ein positiv tendens for Erasmus for tredje året på rad. Med 1279 studentar og 295 lærarar på opphald i Europa blei toppåret 1996-97 endeleg overgått. Høvet til å senda studentar til dei ti nye medlemslanda og effekten av utvekslings-elementet i Kvalitetsreforma vil vonleg auke utnyttinga av Erasmus-programmet ytterlegare i åra som kjem.

Spania tronar øvst som mottakarland for norske Erasmus-studentar, medan Tyskland sitt treårige oppsving fører landet opp som nummer to på lista over attraktive studieland. I juni arrangerte SIU kurs om samarbeid med Tyskland i Leipzig, og vi vonar dette vil styrkja interessa for landet ytterlegare. På dei neste plassane følgjer Frankrike, Storbritannia, Nederland og Italia.

I 2004-05 kunne norske institusjonar for første gong senda studentar til dei ti nye medlemslanda i EU. Vel 80 norske studenter nytta seg av det ferske tilbodet, men det er verd å merke seg at tre av landa, Tsjekkia, Polen og Ungarn, var mottakarar for bortimot samtlege. I september arrangerte SIU i samarbeid med det polske Erasmus-kontoret eit godt besøkt kontaktseminar mellom norske og polske utdanningsinstitusjonar for å skapa auka interesse for polsk-norsk samarbeid.

Lærarmobiliteten auka for fjerde året på rad. Veksten på 20 % er positiv, men også forventa, ettersom delar av mobiliteten i Erasmus Link no har gått inn i Erasmus. 53 fagleg tilsette reiste til sju av dei ti nye medlemslanda. Flest av dei reiste til Tyskland, følgt av Storbritannia og Spania.

Ein stabil tendens innanfor Erasmus-programmet ser ut til å vere at medan universiteta dominerer innanfor studentutveksling, er utveksling av fagleg tilsette høgskulane sitt domene. Universiteta sende ut meir enn halvdel av Erasmus-studentane, men berre 17% av dei fagleg tilsette.

SIU er nøgd med veksten i student- og lærarmobiliteten i 2004-05, men ser samstundes eit klart potensial for betre utnytting av programmet. Arbeidet med tilrettelegging av delstudium i utlandet er godt i gang ved institusjonane, og SIU vil jobbe vidare for å forsterka den positive tendensen i programmet. I større grad enn før møter Erasmus konkurranse om studentane, ettersom dei fleste institusjonane har avtaleporteføljor med institusjonar utanfor Europa. Utover dei praktiske og økonomiske fordelane som ligg i Erasmus, er det difor viktig å formidla at landa i Europa representerer attraktive studiestader med høg studiekvalitet.

Comenius-programmet ti år!

«Av alle fellesprosjekt i Europa er samarbeidet om utdanning og kultur det mest vellukka og minst konfliktfylte.»

Comenius-programmet er eit godt døme på sanninga i denne

utsegna frå EU-kommissær Ján Figel. Programmet har som mål å heva kvaliteten på og å styrkja den europeiske dimensjonen i skulen og i lærarutdanninga. Då det blei lansert i 1995, var femten EU-land og tre EFTA/EØS-land med. Ti år seinare er samarbeidet utvida med ti nye medlemsland og tre kandidatland. Norske skular har i dag kontakt med skular i 30 europeiske land. Tilbakemeldingar gjennom ti år gjev klårt uttrykk for eit nyttig, verdfullt og utbyterikt samarbeid.

I Noreg blei tiårsjubileet for Comenius markert med etableringa av ein eigen Comenius-pris, som heretter vil bli delt ut årleg. I 2005 gjekk prisen til Pedagogisk-psykologisk senter i Karmøy kommune. Prisen blei overrekket av utdannings- og forskingsminister Kristin Clemet under konferansen «Kunnskap og likeverd». I høve jubileet har SIU også fått laga ein Comenius-plakett som deltakaraskulane får.

Om lag 11 000 elevar og lærarar tok del i Comenius i 2005. Ti prosent av desse fekk økonomisk støtte til å besøka kollegaer og medelevar. I gjennomsnitt er det elleve prosjekt per fylke, men den geografiske fordelinga er ujamn. Det har vore ein markant tilbakegang i talet på skoleutviklingsprosjekt og ein tilsvarande auke i skoleprosjekt. I språkprosjekta dominerer fransk, men det er også interesse for språk som litauisk, polsk og tsjekkisk.

Talet på søkjarar til individuelle stipend auka med 79 prosent i høve til året før – i alt blei 132 søknader innvilga. I framandspråk dominerer spansk, følgt av engelsk, tysk og fransk. I allmennfag er kurs som handlar om interkulturelle tema og pedagogikk/metodikk dei mest søkte.

Det er framleis vanskeleg å rekruttera språkassistentar. Av nitten søkjarar står det igjen ni, fordelte på sju land. Men fleire og fleire skolar har fått auga opp for språkassistentordninga.

I oktober stod SIU som arrangør av eit Comenius kontaktseminar, saman med Universitetet i Stavanger. Temaet var «Outdoor Activities and Early Language Learning» og samla 55 førskolelærarar frå tretten land. *ComeniusNytt* har i 2005 kome ut med elleve nummer.

Resultat som er verd å vise fram i Grundtvig

Sommaren 2005 blei det lagt fram ei gransking som viste at 25% av dei vaksne her i landet les og skriv så dårleg at det er vanskeleg for dei å møta dei krava aktiv samfunnsdeltaking stiller oss overfor, både i

arbeidslivet og elles. Det står endå dårlegare til med talforståinga. To av tre ikkje-vestlege innvandrarar har lese- og skriveproblem.

Dette er ikkje ein særnorsk situasjon – overalt servi at auka kompetansekrav gjer at fleire står i fare for utestenging. Hovudmålet med Grundtvig-programmet er gjennom europeisk samarbeid å finna fleire og betre svar på kva som fremmer inkludering av vaksne i eit samfunn i rask endring. Programmet er fem år i år, og det tek til å kome resultat som er verd å vise fram.

2005 har vore eit år med vekst, særleg i dei nasjonalt styrte programområda. Det er no 36 læringspartnarskap i gang, fleire enn nokon gong. I budsjettåret 2004/2005 skjedde det ei fordobling av talet som fekk støtte til å reise på kontaktseminar i høve til føregåande år. Også andre individuelle stipend hadde god auke.

I september arrangerte SIU det første norske kontaktseminaret i Grundtvig, med digital kompetanse som tema. Eit av måla var å dra med nye institusjonar, gjerne dei som arbeider på andre arenaer enn dei tradisjonelle utdanningstilbydarane. Resultata vart gode målt i initierte prosjekt, og SIU hausta mange lovord for seminaret.

SIU har i 2005 innleidd samarbeid med ABM-utvikling (Statens senter for arkiv, bibliotek og museum) for å nå fram til målgrupper under deira paraply. Dette har gjeve resultat. Fleire har vore på våre kontaktseminar og informasjonsmøter, noko som i neste omgang vonleg vil føre til prosjektsøknader.

Inkludering i arbeidslivet og læring på arbeidsplassen er målsettingar som merkbar pregar norsk politikk på vaksenopplæringsfeltet i dag. Innanfor Grundtvig er det framleis få prosjekt på denne læringsarenaen. For komande år vil det vere ei målsetting å auka aktiviteten her.

Fin norsk aktivitet i Arion og Lingua

Arion-tiltaket i Sokrates er retta mot spesialistar og avgjerdstakarar innanfor utdanning. Norsk deltaking er på godt europeisk gjennomsnitt. Kvart år får 31 norske administratorar, på alle nivå i utdanningssystemet, høve og stipend til å velja mellom om lag 250 kurs i andre europeiske land. SIU har kravt elektronisk rapportering frå deltakarane etter kursopphaldet. I samarbeid med fylkesopplæringskontor, kompetansesenter og skular, arrangerer SIU årleg mellom fire og sju kurs med om lag femten deltakarar frå minst ti land på kvart kurs.

Lingua-tiltaket er todelt: Lingua 1 for merksemd om og nytteverdien av å læra språk, og Lingua 2 for utvikling av hjelpemiddel i språkundervisning og -læring. Tiltaket følgjer søknadsprosedyrane for sentraliserte EU-tiltak, med ein forsøknadsfrist 1. november og ein ny frist 1. mars det påfølgjande året for utvalde prosjekt. Etter fristen i 2004 gjekk til prosjekt med norsk deltaking vidare til søknadsfristen 1. mars 2005. Eitt av desse, av i alt tretten, blei innvilga. Til fristen 1. november 2005 kom det fem søknader med norsk deltaking. Fire av desse har gått vidare til neste runde 1. mars 2006.

Norsk dobling i E-læringsprogrammet

Hovudmålsetjinga for e-læringsprogrammet er å støtta og vidareutvikla effektiv bruk av IKT innanfor dei europeiske utdan-

nings- og opplæringsystema for å oppnå høgare kvalitet og betre tilpassing til samfunnets krav i samband med livslang læring. I alt elleve norske partnerar og tre koordinatorar blei registrerte til søknadsfristen i e-læringsprogrammet i 2005. Dette er ein kraftig auke i forhold til 2004, då seks norske institusjonar kom med i programmet.

I meldingsåret har SIU gjeve ut ein informasjonsbrosjyre om programmet. Denne er spreidd på konferansar og seminar og sendt til potensielle søkjarar som utdanningsinstitusjonar og utdanningsrelaterte verksemder. SIU har også deltatt på ei rekkje konferansar og messer der e-læringstema har stått sentralt.

For å oppnå synergi mellom Grundtvig- og Comenius-programma og eTwinning har SIU innleidd eit samarbeid med Utdanningsdirektoratet om denne delen av e-læringsprogrammet. Det har resultert i at ein har søkt å finna felles informasjonskanalar og møtestader der ein gjensidig har kunna informera om programma.

Den norske deltakinga i Minerva, e-læringstiltaket innanfor Sokrates-paraplyen, vart noko mindre i 2005 enn tidlegare år. I samarbeid med e-læringsprogrammet vart det gjennomført fleire informasjonstiltak i 2005, mellom anna i samband med Online Educa Berlin. Det vart avvikla fleire internasjonale kontaktseminar med god norsk deltaking, og talet på søknader hausten 2005 var godt.

Tyrkia inn i Erasmus Link

I studieåret 2004-2005 toppar Tyrkia statistikkane i Erasmus Link, det norske skuggeprogrammet for samarbeid med kandidatlanda til EU. Medan ti land gjekk ut av programmet då dei blei EU-medlemmer, entra Tyrkia banen som ein sterk nykomar på laget, som elles omfattar Bulgaria og Romania.

31 av 49 innreisande studentar og 17 av 33 innreisande lærarar kom frå Tyrkia. Av dei utreisande lærarane drog 26 av 54 til Tyrkia. Dei gode tala har nok samanheng med førebuaende kontaktseminar i Istanbul og Ankara i april 2004.

Diverre var det berre fem norske studentar som drog på utveksling gjennom Erasmus Link det første året programmet opna for det, fire til Romania og ein til Tyrkia. Å få fleire norske studentar til å reisa til kandidatlanda er ei målsetjing for komande år.

Norske institusjonar aktive i Erasmus Mundus

Som informasjonspunkt for Erasmus Mundus i Noreg, registrerte SIU i 2005 auka interesse for programmet. Gledeleg er det også at norske universitet og høgskular er aktive deltakarar. Etter tre søknadsrundar er norske institusjonar med og tilby til saman seks felles europeiske masterprogram, eitt av dei vert koordinert frå Universitetet i Oslo.

Innanfor området «Promotering av europeisk utdanning» er norske institusjonar særskild representerte, med deltaking i fire av 14 promoteringsprosjekt. NTNU og Universitetet i Tromsø har koordinatoransvar for kvart sitt av desse.

Livslang læring – utdanning hele livet

VIDAR PEDERSEN/TEKST
INGRID DREYER/FOTO

Mens man tidligere kunne forvente at en utdanning ville ha gyldighet og et yrke varighet livet ut, må man nå være innstilt på å fornye og oppdatere kunnskapen kontinuerlig for å gjøre den relevant på arbeidsmarkedet. Det er ikke en gang sikkert at det yrket man går inn i som ung, vil eksistere når man når pensjonsalderen. Mot dette bakteppet iverksettes EUs nye utdanningsprogram for livslang læring fra 2007.

Å påpeke at utviklingen på nær sagt alle samfunnsområder går raskere og raskere, er ikke særlig originalt. Vi lever i en verden der teknologi og kunnskap utdannes i et tempo som savner sidestykke i historien, og alle sitter med en følelse av at tiden går fortere enn før. Dette har store konsekvenser for hvordan vi tenker utdanning, og hva utdanning, kunnskap og ferdigheter betyr i dagens og framtidens samfunn.

Ofta blir begrepet livslang læring sidestilt med voksenopplæring. Dette er ikke riktig, selv om voksenopplæring slik vi kjenner den er et viktig element i livslang læring. I stedet for voksenopplæring kan vi heller snakke om voksnes læring, og den skjer på langt flere arenaer enn gjennom den klassiske voksenopplæringen. Når kompetanse stadig må fornyes, er det nødvendig både for arbeidsgiver og arbeidstaker å sørge for oppdatert kunnskap i en bedrift eller organisasjon.

Høye ambisjoner i nytt program

I Norge er Kompetansereformen fra slutten av 1990-tallet det foreløpig mest uttalte initiativet for å fremme livslang læring, og det er ingen tvil om at vi var tidlig ute i så måte. Europakommisjonen kom med sitt *Memorandum on Lifelong Learning* i 2000, og fra 2007 iverksettes EUs nye, store utdanningsprogram for livslang læring, som blant annet tar opp i seg aktivitetene i dagens Sokrates- og Leonardo da Vinci-program.

Ambisjonene i dette programmet er høye: Det skal bidra til å nå målene i Lisboaerklæringen fra 2000 om å gjøre EU-området til verdens mest konkurransedyktige, kunnskapsbaserte økonomi gjennom å gi en europeisk dimensjon til reformer på nasjonalt nivå. Kommisjonens forslag til nytt utdanningsprogram uttrykker en klar erkjennelse av at utdanning har en stadig sterkere rolle i å utvikle og opprettholde

en sterk og konkurransedyktig økonomi, og derigjennom et høyt velferdsnivå i Europa.

Programmet består av fire sektorbaserte underprogrammer, som alle er kjente fra dagens programgenerasjon:

- Comenius for barnehager og skoler til og med videregående nivå
- Erasmus for høyere utdanning
- Grundtvig for voksnes læring
- Leonardo da Vinci for yrkesutdanning og -praksis

I tillegg opprettes det et tverrgående underprogram, som er mer tematisk organisert for å supplere og støtte opp under sektorprogrammene. Ved å samle sine aktiviteter på utdanningsområdet i ett program signaliserer EU tydelig at man ønsker å se utdanningsløpene i sammenheng, og integrere dem sterkere innenfor rammen av livslang læring.

SIU nasjonalkontor

I Norge er SIU oppnevnt som nasjonalkontor for EUs nye program, hvilket er et viktig administrativt grep på nasjonalt nivå for å oppnå den synergieffekten som er ønskelig.

«I stedet for voksenopplæring kan vi heller snakke om voksnes læring, og den skjer på langt flere arenaer enn gjennom den klassiske voksenopplæringen.»

Gjennom ti års arbeid med Sokrates-programmet har SIU bygd opp solid kompetanse og et omfattende, tett og velfungerende kontaktnett på alle nivåer av det norske utdanningssystemet. Som eksempel kan nevnes at vi allerede nå har nådd EUs kvantitative mål for Comenius-programmet for kommende periode, nemlig at 1 av 20 elever skal ha deltatt i et Comenius-prosjekt.

Norsk utdanning på alle nivåer har gjennomgått store reformer de siste årene. Slike reformer blir aldri til i et vakuum, men speiler de skiftende behov samfunnet har. Vi ser også helt tydelig at langt de fleste av målene ikke er særnorske, men også er uttrykt i andre europeiske land og av EU. Samtidig er det ingen tvil om at vi på flere områder har vært i forkant i forhold til utviklingen i Europa. På andre områder har vi imidlertid mye å lære, og gjennom deltakelse i mobilitet og prosjekter i EUs utdanningsprogram både gir og mottar vi impulser som på sikt vil høyne kvaliteten på norsk utdanning. SIU ser fram til å delta i det videre arbeidet med europeisk utdannings samarbeid.

Vidar Pedersen er gruppeleder for EU-programmene ved SIU.

Internasjonale samarbeidstiltak

– aktivitet i breidda

Kvoteordning for 1100 studentar

Kvart år kan 1100 studentar nyta godt av studiestøtte frå Kvoteordninga. Av desse er 800 frå utviklingsland og 300 frå land i Sentral- og Aust-Europa og Sentral-Asia. Ordninga omfattar òg studenter frå det palestinske området.

Kvotestudentane tek heile gradsutdanningar ved norske institusjonar. Dei fleste tek mastergradsutdanning. Frå Lånekassa får dei i studietida støtte på same vilkår som norske studentar, men for denne gruppa gjeld det at lån blir gjort om til stipend når studentane vender tilbake til heimlanda sine.

Langt dei fleste høgare utdanningsinstitusjonar her i landet har studieplassar for kvotestudentar. SIU sitt ansvar er å fordela kvotar mellom institusjonane og å sjå til at opptak av kvotestudentar er i tråd med dei vilkåra som er sette i programmet. Tildeling av kvotar skjer etter søknad for periodar på tre år om gongen.

I sitt første leveår ved SIU har Kvoteordninga blitt godt administrativt forankra, og det er lagt mykje arbeid i å utarbeide nytt informasjonsmaterieil. Kvoteordninga har no eigne heimesider på engelsk. Programmet har òg fått engelsk folder og plakat, som er distribuerte både i Noreg og i utlandet.

Tilleggsstipendordning for dyktige norske studentar

SIU har i 2005 utført eit større utgreiingsarbeid med å revidere og kvalitetssikre lista over utanlandske utdanningar som kvalifiserer for tilleggsstipend frå Lånekassa. Lista omfattar utdanningar ved institusjonar i USA, Canada, Australia, Storbritannia, Frankrike og Sveits. Ansvar for kvalitetsvurderingane i tilleggsstipendordninga ligg no fast ved SIU.

Tilleggsstipendet er eit tilskot til finansiering av særleg høge studieavgifter ved kvalitetstunge utdanningar i utlandet. Ordninga er fleksibel ved at norske studentar og institusjonar kan søkja om å få lista utvida. I 2005 mottak SIU 54 slike søknadar. Halvparten blei innvilga.

Tilleggsstipendordninga har no fått eigne heimesider.

Krafttak for rekruttering i Frankrike-programmet

Mellom dei programma som SIU forvaltar, står Frankrike-programmet i ei særstilling ved at SIU her har ansvar for direkte rekruttering av norske elevar og studentar til studium i Frankrike. For å målrette

rekrutteringsarbeidet er det i 2005 satsa spesielt på utvikling av informasjons- og kommunikasjonstiltak.

Ein samla presentasjon av universitets- og høgskulesamarbeidet med Frankrike finst no i ein eigen brosjyre, samt på messematerieil med ein særmerkt grafisk profil. Brosjyren er distribuert til samtlige vidaregåande skular som har allmennfagleg studieretning. SIU har i tillegg besøkt 24 vidaregåande skular og halde foredrag på fleire konferansar.

Den auka vektlegginga av informasjonsverksemd er ei strategisk satsing for å nå målet om å fylle samtlige studieplassar som er avsette for norske studentar i Frankrike. Medan plassane på dei ulike språkkursar ved Fransk-norsk senter i Caen til no har hatt god etterspurnad, er det framleis eit stykke å gå før ein greier å fylle dei til saman 40 plassane innan økonomi og teknologi i Toulouse. Ved INSA de Toulouse blei trettan norske studentar tekne opp til masterstudiet i teknologi. På bachelor- og masterstudiet i økonomi ved Université Toulouse 1 Sciences Sociales, begynte ti norske studentar.

Nye, femårige samarbeidsavtaler mellom SIU og begge institusjonane i Toulouse blei underskrivne mot slutten av året, og rekrutteringsarbeidet vil halde fram for fullt.

Ny satsing på Vest-Balkan

Hausten 2005 signerte SIU og Noregs forskingsråd ei ny avtale med Utanriksdepartementet om «Samarbeid innan høgare utdanning og forskning med land på Vest-Balkan». Avtala gjeld for perioden 2006-2009, med ei årleg løyving på femten millionar kroner. Til søknadsfristen 1. desember mottok SIU omlag 70 søknader, som er meir enn ei dobling i høve til førre utlysing. Søknadene kom frå både etablerte og nye samarbeidspartnarar.

Programmet omfattar Albania, Bosnia-Herzegovina, Kroatia, Makedonia og Serbia-Montenegro. Prioriterte samarbeidsområde er styring og demokratiutvikling samt miljøvern og ressursforvaltning. Eit nytt styre, «Programstyret for Russland og Vest-Balkan», er oppnevnt i 2005.

Det nye programmet er ei vidareføring av «Samarbeidsprogrammet med Sørøst-Europa», som blei avslutta med ein vellukka konferanse i Oslo i mai. Her var alle dei 22 prosjekta med finansiering i programmet samla. I tillegg til presentasjonar av prosjekterresultat blei også evalueringa av programmet lagt fram. Ho slår fast at programmet kunne vise til sær gode resultat. Både norske representantar og representantar frå institusjonane på Balkan uttrykte stor vilje til å føre samarbeidet vidare.

Langvarig samarbeid gjev resultat i Russland-programmet

Avtalen om samarbeid i høgare utdanning og forskning med Russland (2002-2006) mellom Utanriksdepartementet, SIU og Noregs

Forskningsråd går mot ein avsluttande fase. Nokre av dei tolv utdannings- og forskingsprosjekta har meir enn ti års historie, noko som gjer sitt til at dei viser gode resultat.

Meldingar frå 2005 viser at prosjekta har god framdrift og at det har vorte utvikla robust samarbeid mellom institusjonar i løpet av programperioden. Inntrykket vart stadfesta då SIU vitja prosjektdeltakarar i St. Petersburg våren 2005. Deltakarar på både sider opplever at samarbeidet styrkjer institusjonane og utgjer eit viktig bidrag til internasjonalisering i både Noreg og Russland. SIU har vore i nær kontakt med norske institusjonar som er interesserte i vidare utdanningssamarbeid med Russland utover programperioden som vert avslutta i 2006.

Framleis medansvar for Nordplus

SIU er, i samarbeid med Noregs forskingsråd, medadministrator både for Nordplus Junior og Nordplus for høgare utdanning. Som medadministrator har SIU delteke på nettverksmøte, gitt råd og rettleiing og informert om programmet på ei rekkje seminar og konferansar.

På medadministrasjons- og drøftingsmøte har SIU delteke saman med dei andre nordiske kontora som styrer Nordplus-familien og også vore med i sjølve vedtaksprosessen. Finske CIMO, som no har det administrative ansvaret for Nordplus for høgare utdanning, har også i 2005 fått nytte SIU sitt elektronisk-administrative system for handsaming av søknadar og rapportar.

«**Etiopias rikdom:** Det har vært kjent lenge at Etiopia har en forunderlig rikdom av genetisk variasjon i sine gamle kulturplanter. Her er denne variasjonen representert ved et bilde av en lokal byggåker.

En av våre første NUFU-stipendiater, Abebe Demissie (doktorgrad i 1996), studerte land-sorter i bygg og påviste at etiopisk bygg har en variasjon som avviker markant fra bygg-variasjon andre steder i verden.

Men våre etiopiske NUFU-stipendiater finner enestående variasjon også i landets ville

biodiversitet. Fecadu Beyene (doktorgraden i 1994), som studerte næringsmiddelteknologi, fant nye og hittil ukjente varianter av melkesyre-bakterier. Endalkachew Woldemeskel (2004), som studerte biologisk nitrogen-fiksering, fant en ny og overveldende variasjon i de nitrogen-fikserende bakteriene.

Akkurat nå strever en av våre stipendiater, Yibrah Beyene, med beskrivelse av nye arter av snylteveps med et potensial i biologisk bekjempelse av skadeinsekter.»

TRYGVE BERG/TEKST OG BILDE

Partnerskap for gjensidig utvikling

KJELL PETERSEN/TEKST

– Det handler om partnerskap og likeverdig samarbeid, sier førsteamanuensis Trygve Berg ved Universitetet for miljø- og biovitenskap.

Han forteller om solide forskningsresultater skapt gjennom flere års samarbeid med partnerinstitusjonen Debub University i Etiopia innen matproduksjon og naturforvaltning. Det er NUFU-programmet (*Norwegian Cooperation Programme for Development, Research and Education*) som har gjort forskningen og samarbeidet mulig.

– I vårt prosjekt har vi utelukkende hatt gode erfaringer med partnerskapsmodellen. Den har bidratt til den nødvendige entusiasme, både på norsk og på etiopisk side. Begge parter har kunnet drive med forskning vi har funnet både interessant og nyttig i akademisk sammenheng, sier Berg.

15 år med samarbeid

På vegne av norske myndigheter forvalter SIU en rekke ulike programmer mellom universiteter og høyskoler i Norge og i Sør. NUFU-programmet står sentralt i denne porteføljen. Programmet ble etablert i 1991, etter initiativ fra daværende direktør ved Universitetet i Bergen, Magne Lerheim. Tanken var at norske akademikere hadde et ansvar for å bidra til å bygge forskningskapasitet og kompetanse ved institusjoner i utviklingsland.

Ifølge Berg var Etiopia-samarbeidet et av de første prosjektene som ble gjennomført med NUFU-støtte. Han fremholder at selve formuleringen av partnerskapstanken i stor grad ble gjort på etiopisk side.

– Vår samarbeidspartner i Etiopia hadde en klar oppfatning om hva som skulle til for å skape et gjensidig fruktbart og varig samarbeid, sier han.

Et annet viktig moment var friheten partnerskapstanken ga.

– Den gjorde det mulig å arbeide for å oppfylle institusjonelle og nasjonale målsetninger, for eksempel knyttet til fattigdomsbekjempelse og bevaring av miljøet.

I Bergs tilfelle skulle det vise seg å ligge en spesiell utfordring i nettopp dette.

– Vi begynte vårt samarbeid i Etiopia under Mengistu-regimet, som forfektet en politikk preget av sterk sentralisering, tvangssammenflytting i landsbyer og etablering av landbrukskollektiver.

Programmet er forskerstyrt og forskerdrevet, og det er de faglige prioriteringene til institusjonene i Sør som veier tyngst når prosjektstøtte deles ut.

– Vår partnerinstitusjon i Etiopia valgte imidlertid en strategi rettet mot en type småbrukersamfunn som en regnet med ville overleve det daværende regimet. Dette var en svært vanskelig prosess, der deltakelse i NUFU-programmet var en viktig støtte, sier han.

Økende interesse

Mye har skjedd siden starten i 1991. Ikke minst har interessen for NUFU-programmet, både i Norge og i sør, vært sterkt økende. Denne interessen har kommet klart til uttrykk gjennom stor oversøkning ved samtlige utlysninger. Ved inngangen til fjerde periode deltar mer enn 30 institusjoner i sør og tolv norske institusjoner. Den samlede prosjektporteføljen er på over 70 prosjekter.

I en evaluering av NUFU-programmet er nederlandske Nuffic klare i sin konklusjon: «NUFU-programmet er en suksess, tatt i betraktning relativt beskjedne eksterne investeringer. Programmet er i realiteten en

tilskuddsordning, som fordrer store institusjonelle egenandeler i form av penger og personell. Det har derfor vært en fordel at prosjektene har vært solid forankret, både i fagmiljøene og sentralt i institusjonene», heter det i evalueringen.

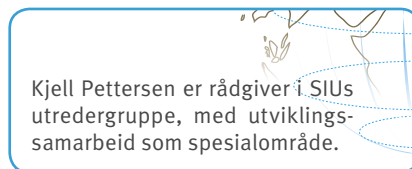
Det er kun gjort mindre endringer i selve programformatet i løpet av disse årene. NUFU-programmets sentrale fokus består. Programmet er forskerstyrt og forskerdrevet, og det er de faglige prioriteringene til institusjonene i Sør som veier tyngst når prosjektstøtte deles ut. Idéen om likeverdig samarbeid i form av akademisk partnerskap utgjør fortsatt selve kjernen i programmet.

Sterk utvikling

I Etiopia har utviklingen av universitetssektoren vært formidabel. De akademiske miljøene er stilt overfor strenge krav om å produsere lærekrefter og undervisningsprogrammer, noe de per i dag ikke har kapasitet til.

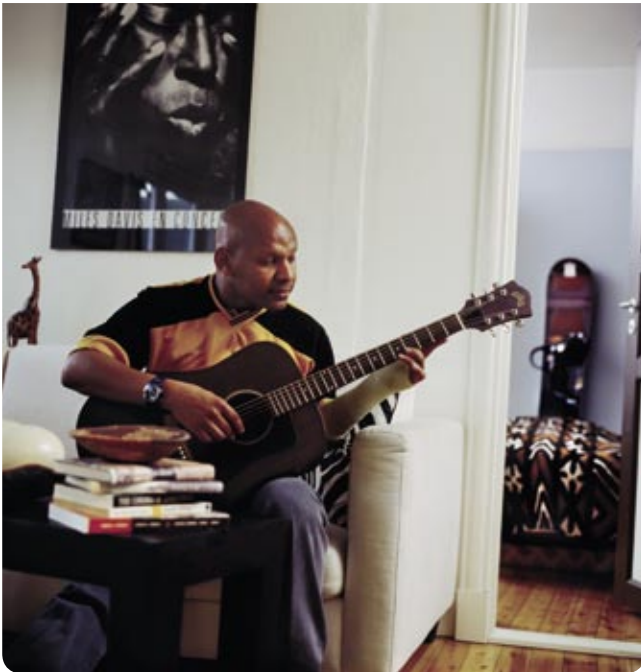
– Vårt arbeid har så langt bidratt til å bygge en plattform for dette. Institusjoner som har vært med i NUFU-samarbeidet står langt bedre rustet til å møte disse utfordringene enn andre, sier Trygve Berg, som understreker at NUFU ikke er for vanlig bistand å regne.

– Vi har aldri følt at vi har drevet med bistand, men at vi sammen har arbeidet med vitenskapelige problemstillinger av stor forskningsmessig verdi, avslutter han.

Utviklingsamarbeid

– kompetansebygging skaper utvikling i sør

NUFU-samarbeidet – på vei mot en ny programperiode

Året 2005 har vært preget av forhandlinger med Norad om en ny avtale for NUFU-programmets fjerde periode 2007-2011. Avtalen skal omfatte forskningssamarbeid om kapasitets- og kompetansebygging mellom universiteter og høyskoler i Norge og tilsvarende institusjoner i Sør. NUFUs programstyre og SIUs administrasjon arbeidet i første halvår med utkast til det nye programmet, basert på de anbefalingene som kom frem på et seminar om NUFU-samarbeidet i Kampala i november 2004. Etter en rekke møter i annet halvår kom Norad og SIU til enighet om det faglige innholdet i programmet, uttrykt i dokumentet *NUFU Programme Document 2007-2011*. Den forvaltningsmessige avtalen for NUFU-programmets fjerde periode er også undertegnet.

Avtalen omfatter langsiktige samarbeidsavtaler mellom institusjoner i Sør og institusjoner i Norge om forskningssamarbeid og andre kompetansebyggende tiltak ved institusjoner i Sør, hovedsakelig i land der Norge er tungt involvert i utviklingsamarbeid. SIU ser det som svært viktig at institusjonssamarbeidet skal ta utgangspunkt i institusjonene i Sør sine behov og prioriteringer. NUFU-programmet vil i den nye perioden konsentrere aktivitetene på færre institusjoner og land. Målet er å etablere bærekraftige miljøer for forskning og forskningsbasert undervisning i Sør.

Totalt ble det uteksaminert 72 masterkandidater og 11 PhD-kandidater i 2005. På masternivå var fordelingen 39 kvinnelige og 33 mannlige kandidater, mens alle de elleve uteksaminerte PhD-kandidatene var menn. De fleste uteksaminerte kandidatene har studert natur- og samfunnsvitenskap.

Norads stipendprogram ved et veiskille

Gjeldende avtale for Norads stipendprogram utløp 31. desember 2005. Som en del av forarbeidet til neste programperiode har Norad fått programperioden 2001-2005 evaluert. Resultatet fremgår av rapporten *Evaluation of the Norad Fellowship Programme*, som ble lagt frem i august. SIU og medlemsinstitusjonene i Universitets- og høyskolerådet har vært tett involvert i arbeidet med rapporten, som til forskjell fra tidligere evalueringer har et totalperspektiv på virksomheten i stipendprogrammet. Rapporten konkluderer blant annet med at stipendprogrammet bør gjøres mer etterspørselsdrevet og at mer kunnskap og læringskapasitet må bygges i utviklingslandene. Det foreslås videre å begrense antallet brukerland (avsenderland), sektorer og kurs i stipendprogrammet.

Evalueringen vil bli brukt som grunnlag for å formulere en best mulig politikk for institusjonell kapasitetsbygging i samarbeidslandene. SIU er blitt enig med Norad om å utarbeide et programdokument og en avtale for en ny periode av Norads stipendprogram 2006-2010,

med utgangspunkt i Norads faglige føringer. Dokumentene skal være ferdigstilte og avtalen undertegnet i løpet av våren 2006.

Totalt 118 kandidater ble opptatt til Norads stipendprogram i 2005. Kvinneandelen var 41,5 prosent, opp fra 37,1 prosent i 2004. Hovedtyngden av de totalt 2144 kandidatene som søkte til programmet kom fra Etiopia, Uganda, Nepal og Tanzania.

Videreføring av Norads kulturutdanningsprogram

Formålet med Norads kulturutdanningsprogram er å styrke bevisstheten om egen kultur, legge til rette for profesjonalisering av artister og kulturformere i Sør og gi utøvere og kulturarbeidere tro på egen kunnskap og kreativitet. Programmet skal bidra til gjensidig læring mellom de samarbeidende institusjonene og de profesjonelle miljøene i Norge og i Sør.

Ni prosjekter har mottatt støtte innenfor fagfeltene dans, musikk, kulturarv og visuell kunst i 2005. Det har blitt utdannet kandidater på master-, bachelor, diplom- og kursnivå, i tillegg til at tre PhD- og tre mastergradskandidater vil bli uteksaminert i 2006 og 2007.

Gjeldende avtale for Norads kulturutdanningsprogram utløp 31. desember 2005. Gjennom møter og forhandlinger i løpet av året har Norad og SIU formulert et nytt programdokument og en ny avtale for perioden 2006-2008. Formålet med den nye programperioden er å styrke kulturutdanningsinstitusjoner i Sør og bidra til profesjonalisering av kunst og kunstformer. Etter avtale med Norad er programstart satt til høsten 2006.

Pilotprogram for lærerutdanning Sør-Nord

Norad og SIU undertegnet i mai en treårig avtale om forvaltning av et pilotprogram for samarbeid mellom lærerutdanningsinstitusjoner i Sør og i Norge. Programmets hovedmål er å styrke kvaliteten på lærerutdanningen i Sør, som et middel til å bedre grunnutdanningen og realisere målet om utdanning for alle. Det skal legges til rette for utveksling av kompetanse innen lærerutdanning, basert på prioriteringer foretatt av institusjonene i Sør, og ut fra kapasitet og kompetanse hos norske institusjoner. Som sekundært mål skal programmet bidra til å styrke internasjonalisering av norsk lærerutdanning.

Den totale budsjetttrammen for pilotprogrammet er på 13 millioner kroner, fordelt over 2005-2007. I juni 2005 mottok SIU 20 søknader om forprosjektmidler, hvorav ti prosjekter ble innvilget støtte. Fordelingen mellom universitets- og høyskoleinstitusjoner som fikk støtte er god. Første desember utløp fristen for å søke om prosjektstøtte innenfor programmet, hvor ni prosjekter vil bli støttet med inntil 1,2 millioner kroner.

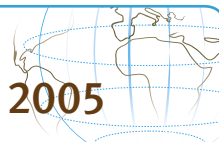
Pilotprogram for studentutveksling med Sør-Afrika

For å styrke og utvide eksisterende samarbeid mellom institusjoner for høyere utdanning i Norge og Sør-Afrika etablerte Norad og SIU i 2005 et pilotprogram for studentutveksling mellom de to landene. Programmet har oppstart i januar 2006, med en budsjetttramme på 3 millioner kroner for programperioden 2006-2007.

Programmet vil finansiere stipend til kurs på mastergradsnivå for sørafrikanske studenter. De norske institusjonene skal tilby kurs på fagområder som er av interesse og relevans for partnerne i Sør, og som blir ansett for å være strategisk viktige for samarbeidet mellom institusjonene. De norske institusjonene forplikter seg til å sende et tilsvarende antall studenter til samarbeidsinstitusjonene i Sør-Afrika som de selv mottar derfra.

Interessen er stor blant norske institusjoner for å delta i dette pilotprogrammet. Sommeren 2005 ble totalt 56 stipender fordelt på fem samarbeidsavtaler mellom norske og sørafrikanske institusjoner.

Norad Fellowship Network Conference 2005

I februar arrangerte SIU, i samarbeid med Universitetet i Bergen og Universitetet for miljø- og biovitenskap, den første konferansen for tidligere deltakere i Norads stipendprogram. Totalt 59 tidligere stipendiater fra Uganda, Tanzania, Kenya, Eritrea, Sudan og Etiopia deltok på denne alumni-konferansen, som fant sted i Kampala, Uganda.

Hovedtemaet for konferansen var "The role and Management of Natural Resources in Local Environments: Theoretical Perspectives meet Empirical Reality". Konferansen gav deltakerne rikt utbytte i form av faglige oppdateringer og muligheter til å dele erfaringer.

Profilering av Norge som studie- og forskningsland – en hovedsatsing i 2005

SIU er gitt det nasjonale ansvaret for å profilere Norge som studie- og forskningsland i utlandet. Svært mye arbeid har vært lagt ned på dette viktige satsingsområdet i 2005, og SIU drister seg til å si seg godt fornøyd med resultatet.

I januar ble det satt ned en arbeidsgruppe for å utvikle en verdi-basert plattform for merkevaren *Study in Norway*. Gruppen bestod av representanter utnevnt av Universitets- og høyskolerådet, Nettverket for private høyskoler og Utdannings- og forskningsdepartementet, samt tre medarbeidere fra SIU. Arbeidsgruppen avsluttet arbeidet i juni og leverte et dokument for utvikling av en merkevare der verdibegrepene *nærhet* og *samhandling* var de viktigste verdiene.

Profileringkonseptet er bygget opp rundt begrepene *studier* og *norske opplevelser*. Det er blitt et særpreget og lett gjenkjennelig uttrykk til bruk i den internasjonale profileringen. Høsten 2005 ble konseptet presentert for en rekke utdanningsinstitusjoner og andre interessenter, med gode tilbakemeldinger. Presentasjonsrunden vil fortsette i 2006.

På forsommeren ble den første masterkatalogen ferdig. Den gir en samlet oversikt over alle engelskspråklige masterprogrammer ved norske utdanningsinstitusjoner. I løpet av høsten ble katalogen revidert, og den fikk en grafisk utforming i tråd med det nye profileringkonseptet. Det ble også utviklet en ny brosjyre til bruk i utlandet, med tittelen *Guide to Higher Education in Norway*. Arbeidet med en brosjyre som skal fortelle om hvordan det er å bo, leve og studere i Norge ble påbegynt like før jul, med planlagt slutføring første halvår 2006.

Den 30. oktober ble det nye nettstedet www.studinnorway.no offisielt åpnet av Norges ambassadør i USA, Knut Vollebæk. Åpningen skjedde under en utdannings- og forskningskonferanse i Washington, med deltagelse fra Norge, USA og Canada. Det nye nettstedet kombinerer omfattende og nyttig informasjon om Norge som studieland med en spennende, tidsriktig design.

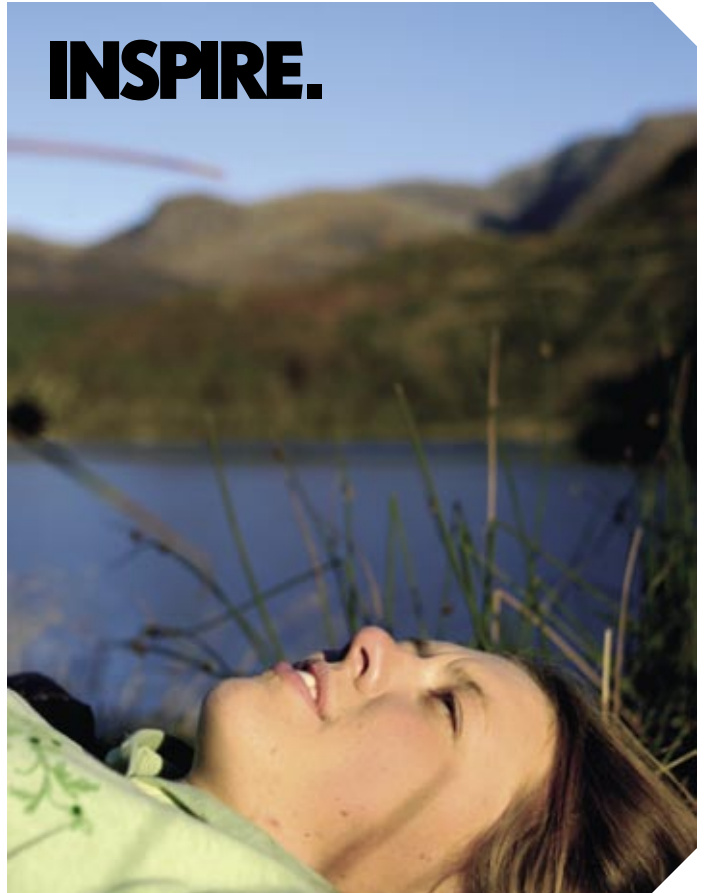
En annen viktig kanal for utenlandsprofileringen er ulike utdanningskonferanser og -messer. SIU koordinerte den norske deltakelsen på den nordiske messestanden på NAFSA-konferansen (*Association of International Educators*) i Seattle i mai/juni, hadde det norske delansvaret for et felles nordisk profileringframstøt i Japan i juni og organiserte den norske deltakelsen på EAIE-konferansen (*European Association for International Education*) i Krakow i september. SIU har dessuten vært med å arrangere to bilaterale kontaktseminarer i løpet av 2005, hvor hensikten har vært å styrke samarbeidet på institusjonsnivå mellom deltakerlandene. I januar ble det arrangert kontaktseminar i Helsinki mellom norske og finske universiteter og høyskoler, etter initiativ fra den finske ambassaden i Norge og i fellesskap med CIMO, SIUs finske søsterorganisasjon. I september arrangerte SIU og det polske Sokrates-kontoret kontaktseminar i Krakow mellom norske og polske universiteter og høyskoler.

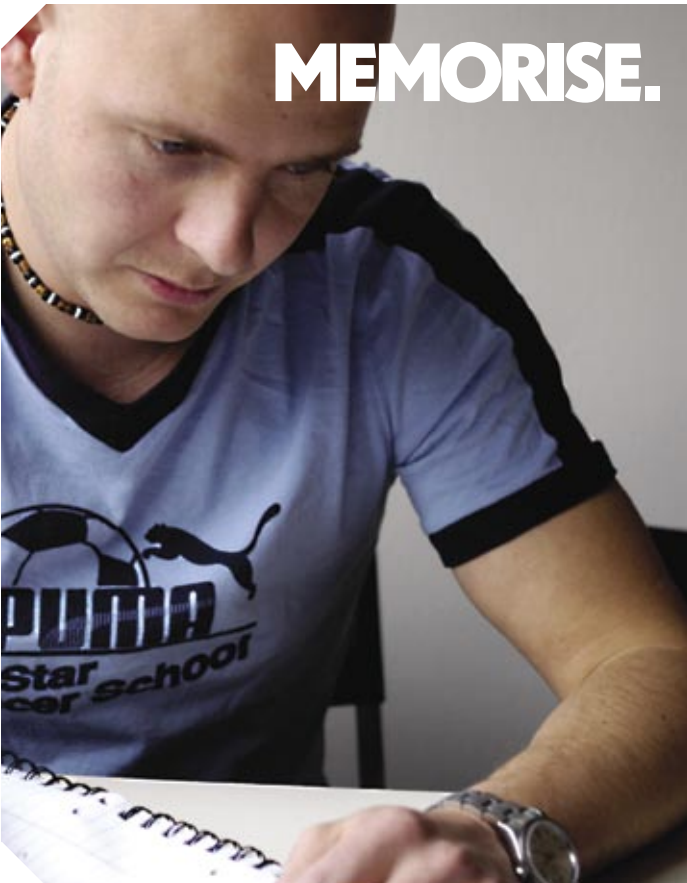
ASPIRE.

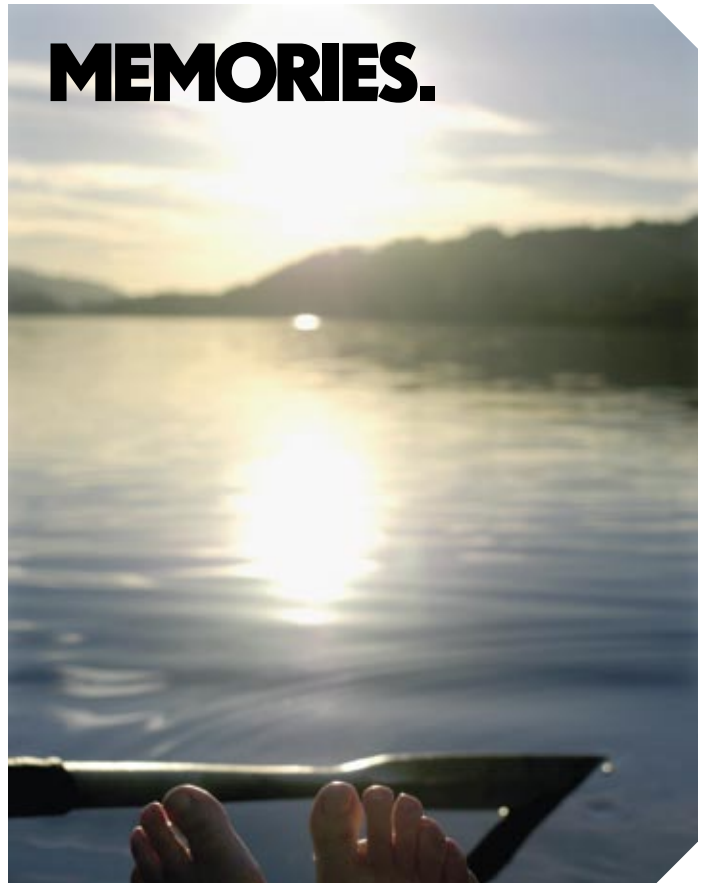
INSPIRE.

MEMORISE.

MEMORIES.

Informasjon og kommunikasjon

– løpende utfordringer

SIU skal bidra til de overordnede informasjonstiltakene som myndighetene oppretter, med særlig ansvar for informasjon om internasjonalisering av høyere utdanning og utdanningsmobilitet. I SIUs strategi heter det blant annet at SIU skal formidle koordinert og god informasjon som bidrar til økt interesse for internasjonalisering i utdannings- og forskningssektoren.

Arbeidet med informasjon og kommunikasjon i SIU ble styrket med opprettelsen av en fast stilling som nettredeaktør i mai. Dette er et uttrykk for at SIU ønsker å prioritere og videreutvikle den nettbaserte informasjonen, som i dag inntar en helt sentral plass i informasjonsarbeidet. Viktigst i året som gikk var den tidligere nevnte åpningen av www.studyinnorway.no, den løpende utviklingen av dette nettstedet og arbeidet med å revidere www.siu.no, som ble påbegynt like før jul.

Parallelt med satsingen på elektronisk informasjon, er det lagt et betydelig arbeid i utvikling av trykket informasjonsmaterieill:

- Ny brosjyre om Frankrike-programmet
- Ny brosjyre om kvoteordningen
- Den nye masterkatalogen, i to utgaver
- En ny brosjyre til bruk i utenlandsprofileringen: *Guide to Higher Education in Norway*
- Ny informasjonsbrosjyre om SIU på norsk og engelsk, både i kort og lang versjon
- SIUs strategi og vedtekter i brosjyreform, både på norsk og engelsk

I tillegg til dette ble en rekke brosjyrer knyttet til programforvaltningen oppdatert og fornyet. Det ble også utgitt faste publikasjoner som årsmelding o.l.

Sentrale informasjonsoppgaver i 2005

- *Global Knowledge*, SIUs internasjonale magasin om internasjonalt utdannings- og forskningssamarbeid, utkom med to numre.
- Det ble utgitt et nytt nummer av *Europavegen*, magasinet om internasjonalt samarbeid i Europa rettet mot barn og ungdom. Magasinet utgis av SIU i samarbeid med Teknologisk Institutt og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.
- SIU ga ut magasinet *Itinera* (tidligere Internasjonalt utsyn), med temanummer om internasjonalisering av voksenopplæringen innenfor rammen av Grundtvig-programmet.

Fra konferansen *Bridges of Knowledge*. Hovedinnlederne Lídia Brito og Ulrich Teichler til venstre, Kiran Bedi under. Dansere fra Bagamoyo College of Arts, Tanzania, til høyre.
Foto: Eivind Senneset

Bygging av kompetanse – vinning på sikt

Eit av dei fem ansvarsområda til SIU er bygging av kompetanse for å fremja internasjonalt samarbeid i sektoren. SIU skal vera eit nasjonalt kompetansesenter i utdannings- og forskingssektoren når det gjeld internasjonalisering og stø institusjonane i arbeidet med å nå deira strategiske mål, noko som krev at organisasjonen til ei kvar tid rår over Noregs fremste ekspertise på internasjonalisering og utdanning. Det er ei krevjande målsetjing.

Ein noko stram budsjettssituasjon og omfattande organisasjons- og personellomleggingar har gjort at arbeidet med kompetansebygging har fått lågare prioritet enn ønskjeleg i 2005. Kapasiteten til å gjennomføra kurs har bore preg av dette, men SIU har mellom anna hatt ansvaret for Erasmus kontaktseminar i Helsinki og Krakow, kurs for internasjonale koordinatorar i Leipzig og ein konferanse om studentmobilitet i Washington DC. Nemnast må òg konferansen *Bridges of Knowledge*, som samla ekspertar frå Europa, Asia, Afrika og Latin-Amerika på Solstrand i oktober for å diskutera kva høgare utdanning og forskning kan ha å seia i kampen mot fattigdom.

Medarbeidarar frå SIU har også virka aktivt som foredragshaldarar på ei rekkje seminar og konferansar, både internasjonalt og i Noreg. Det ville føra for langt å nemna alt, men mellom dei viktigaste oppdraga finn ein foredrag for kanadiske universitet i den kanadiske ambassaden i Oslo, foredrag ved HiO sitt internasjonale strategiseminar, foredrag på UiB om internasjonale institusjonsstrategiar,

foredrag i Stockholm om evalueringa av svensk høgare utdanning, foredrag om bistand, utdanning og global konkurranse på finske CIMO (Centre for International Mobility) sin årskonferanse, foredrag om metodar for evaluering av internasjonalt institusjonsarbeid på EAIE (European Association for International Education) sin konferanse i Krakow og foredrag på NASULGC (National Association of State Universities and Land-Grant Colleges) sin konferanse i Newport om Bologna-prosessen i Noreg og Europa elles.

Viktig i 2005 var også arbeidet med SIU si *Handbok i internasjonalisering*, som er eit detaljert oppslagsverk til bruk i det daglege arbeidet med internasjonalisering på institusjonsnivå. Handboka tek for seg alt frå overordna spørsmål om institusjonane sine val av strategiar for internasjonalisering og organisering av det internasjonale arbeidet til konkrete eksempel på avtaletekstar for ulike utvekslings- og samarbeidsavtalar mellom norske og utanlandske utdanningsinstitusjonar. Tilbakemeldingane frå sektoren har vore gode.

Mykje av arbeidet på området informasjon og kommunikasjon har òg direkte relevans for bygging av kompetanse i sektoren. Lanseringa av *studyinnorway.no*, og det kontinuerlege arbeidet med SIU sine heimesider, samlar elektronisk informasjon og gjer han tilgjengeleg for fagleg tilsette, administrativt personell og inn- og utreisande studentar og elevar. Tilbakemeldingane fortel SIU at desse tiltaka vert positivt mottekne.

SIU arbeider også kontinuerleg med å heva kompetansen mellom eigne medarbeidarar, både individuelt og på gruppenivå. Eit viktig tiltak i denne samanhengen er Fagleg Forum, der eksterne og interne foredragshaldarar informerer om relevante faglege tema. Det har vore elleve møte i dette formatet i 2005.

Rådgjeving, utreiing og servicefunksjon

– SIU sitt ansikt mot omverda

SIU si utreiargruppe står sentralt i arbeidet med den rådgjeving, utreiing og service som SIU skal yta som nasjonalt kompetansesenter for internasjonalisering på utdanningsfeltet, både overfor eksterne aktørar og internt i eigen organisasjon.

I følge strategien skal SIU ha rådgjeving som ei sentral oppgåve og vera både proaktiv, innovativ og responsiv i denne rolla. SIU skal vidare fremja kunnskap om norsk offisiell politikk og sentrale internasjonaliseringstrendar og diskusjonstema overfor sektoren. I denne samanhengen lagar SIU utreiingar, arrangerer konferansar og driv med eksterne foredrag og representasjon. Ein viktig del av utreiingsarbeidet er utreiargruppa si oppgåve med å initiere nye avtalar og sjå til at dei kjem i gang, for så å overlata dei til den ordinære driftsorganisasjonen.

I 2005 har SIU reidd ut sentrale tema og program, som program-samarbeidet med Frankrike, stipendiering til FN-systemet og ulike mobilitetsrelaterte spørsmål, så som utdanningssamarbeidet med Nord-Amerika og utfordringa med å få fleire norske studentar til USA og Canada. SIU har òg vore med å utarbeida eit forslag til utdanningssamarbeid med Sentral-Asia og Sør-Kaukasus, i tillegg til avtalar med *Higher Education Commission* i Pakistan om utveksling og med UD om dei norske utlandslektorane. SIU har vidare påteke seg eit nasjonalt ansvar for å følgja opp arbeidet med stipendfonda under EØS-finansieringsordningane. Arbeidet med driftsoverføringa av dei nye oppgåvene med Tilleggsstipendordninga og Kvoteordninga, opprettinga av lærarutdanningsprogrammet mot Sør og planleggjinga av ansvarsoverføringa for Leonardo da Vinci frå Teknologisk Institutt til SIU har også ført til omfattande utreiingsarbeid.

SIU ønskjer også å vera synleg i kunnskapsnettverk og på policy-arenaer som er viktige for verksemda og utvikla og halda ved like kontakt med sentrale aktørar innan utdanning og forskning. SIU har difor delteke på ei rad konferansar i 2005 i regi av viktige premisleverandørar som *European University Association* (EUA), *Academic Cooperation Association* (ACA), *European Association for International Education* (EAIE), *Association of African Universities* (AAU) og *Unesco*.

Eit spesielt krevjande arbeidsfelt er dei mange konferansane der SIU har stått som arrangør eller medarrangør i løpet av året – til saman elleve i talet. Dette gjeld mellom anna lanseringskonferansar for EØS-midlane i Ungarn og Slovakia. Den største og viktigaste oppgåva var delansvaret SIU tok på seg i samband med Bologna-prosessen sin ministerkonferanse om høgre utdanning i Bergen i mai. Det var lærerikt for SIU å leggja til rette for og gjennomføre dette store og viktige arrangementet.

Utreiargruppa

Som alle institusjonar prega av høgt arbeidspress risikerer SIU å fortapa seg i detaljar og mista oversynet over dei store linene i arbeidet. Mellom anna difor har SIU oppretta ei eiga utreiargruppe på tre personar, som ikkje er direkte involvert i det løpande arbeidet med forvaltninga av program, men som skal vera organisasjonen sitt «løfta blikk» og kome med råd, rapportar og evalueringar – både eksternt og internt.

Som ein føresetnad for å kunna gjera dette, skal gruppa følgja med på aktiviteten hos viktige nasjonale og internasjonale aktørar på utdanningsfeltet og halda seg oppdatert om internasjonalisering av utdanning og forskning, i brei tyding. Gruppa rapporterer direkte til direktør og har ein stab-funksjon, men kvart av dei tre medlemmane står også kvar si faggruppe ved SIU. Arbeidet til utreiarane er spesielt viktig for verksemdsområda kompetansebygging og rådgjeving.

SIU og IT

– en verden av raske endringer

Det skjedde mye på IT-fronten i SIU i 2005, både når det gjelder drift og utvikling. IT-driften har vært preget av bemanningsøkning, innkjøp og installasjon av nytt utstyr og flere omlegginger. Målet har vært å forenkle administrasjon, øke driftsstabilitet og -ytelse, redusere skader ved eventuell maskinvarefeil og styrke sikkerheten. Et sentralt tiltak har vært delvis omlegging fra Windows til Linux som operativsystem på serverparken. Målet er å få fullført omleggingen i løpet av første halvår 2006.

På utviklingssiden har IT-gruppen vært ansvarlig for flere viktige prosjekter. NUFU online ble videreutviklet i 2005 ved at en for første gang gjennomførte institusjonsvurderingene elektronisk. Presentasjonen av NUFU-prosjekter på SIUs nettsider ble også videreutviklet. Dessuten ble opptaket til stipendprogrammet forbedret ved at institusjonene for første gang kunne foreta en direkte import av grunnlagsregistreringen som var gjort ved SIU. Dette ble muliggjort gjennom et samarbeid med Samordna opptak og Felles studentsystem.

Våren 2005 ble arbeidet med å utvikle et system for en nasjonal database over engelskspråklige mastergradsprogrammer fullført. Mastergradskatalogen ble senere en viktig del av www.studyinnorway.no, som er det første nettstedet utviklet på den nye publiseringsplattformen SIU har valgt for sine framtidige nettsteder.

Sommeren 2005 startet SIU arbeidet med å utvikle et felles administrativt støttesystem for programforvaltningen. Ved hjelp av ny programvare gjøres prosessen fra søknad til rapport elektronisk, noe som hever kvaliteten på programforvaltningen. Ved inngangen til 2006 stod SIU foran den første viktige og synlige milepæl ved

innføring av de første elektroniske søknadene til det nye systemet. Arbeidet med dette systemet vil pågå for fullt også i 2006.

Også i 2005 har SIU gjort IT-oppdrag for andre institusjoner. Driften av ISOC-databasen ble finansiert av EU-kommisjonen første halvår. Databasen har ved årets slutt informasjon om over 2500 prosjekter fra sentraliserte tiltak i Sokrates-programmet. Høsten 2005 tok SIU på seg oppdraget med å gjennomføre rapportering i Nordplus-programmet for søknadsrunden i 2004. Oppdraget ble sluttført i februar 2006.

SIU har også videreført driften av IRIS, et web-basert system for administrasjon og innsamling av Erasmus-studentrapporter. Systemet er tilgjengelig for alle utdanningsinstitusjonene i Europa, og bruken øker. Ved inngangen til 2006 var det samlet inn nærmere 7000 rapporter om Erasmus-studenters utvekslingsopphold. Informasjonen er også tilgjengelig på www.iris.siu.no.

Sokrates partnersøktjeneste er en annen av SIUs elektroniske tjenester som opplever en fin økning i bruk. I løpet av 2005 ble det registrert nærmere 1000 partnersøk i denne databasen.

SIUs ledergruppe i 2005, fra venstre: Paul J. Manger, Kari-Lise Reinertsen, Bjørn Sandnes, Sigmund Trageton, Arne Aarseth, Vidar Pedersen og Gunn Mangerud.

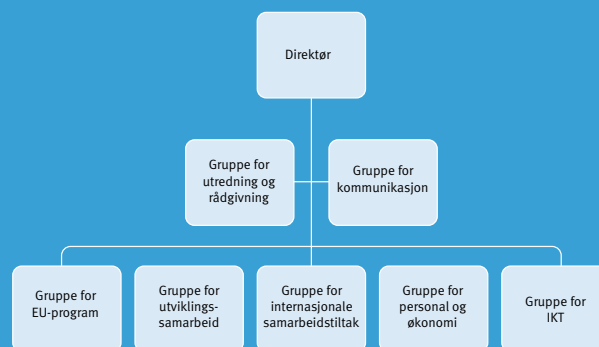
Personalet – SIUs grunnfjell

SIU er en kunnskapsorganisasjon med et høyt utdanningsnivå blant de ansatte. De aller fleste har utdanning på hovedfags- eller master-nivå, og flere har doktorgraden. En rekke fagretninger er representert, som filologi, statsvitenskap, jus, sosiologi, økonomi og naturvitenskap. De ansatte behersker til sammen 17 fremmedspråk.

For en kunnskapsorganisasjon som SIU er det helt avgjørende at kompetansen blant de ansatte styrkes kontinuerlig. I 2005 har det vært gjennomført en kombinasjon av tiltak for utvikling av individuelle faglige ferdigheter og mer generelle tiltak for kompetanseheving i form av faglige forum om relevante internasjonaliseringsspørsmål.

Ved inngangen til 2005 hadde SIU 35 faste og midlertidige tilsatte. I løpet av året er staben utvidet med en rådgiver for Øst-Europa-programmene, nye programmedarbeidere for kvote- og tilleggsstipendordningen, Erasmus Mundus/Erasmus og NUFU, samt nettredaktør, økonomirådgiver og arkivar. Det er videre foretatt et skifte i staben for utredere, samt ansatt rådgiver for Norads stipendprogram og IT-utvikler. I tillegg til det administrative personalet har SIU knyttet til seg en høyskolelektor i Caen og en nasjonal ekspert ved EU-kommisjonen. SIU har fortsatt med å benytte seg av midlertidig og innleid arbeidskraft for å opprettholde driften og til utrednings-, profilerings- og informasjonsoppgaver.

Nytt organisasjonskart

- Inndelingen i grupper følger hovedsakelig finansieringen av SIUs ulike oppgaver.
- Ved utgangen av 2005 var det 39 faste og midlertidige ansatte ved SIU. Av disse er 23 kvinner, noe som gir en kvinneandel på 59 prosent. Gjennomsnittsalderen blant SIUs ansatte er 43 år.

Styrer og utvalg 2005

SIUs styre 2005

Medlem	Representerer	Varamedlem
<p>Høgskoledosent Knut Brautaset, leder Høgskolen i Agder</p> <p>Rektor Gunnar Breivik Norges idrettshøgskole</p> <p>Seksjonsleder Hélène Ullerø Universitetet i Oslo (fra 01.02.06)</p>	<p>Universitets- og høgskolerådet</p>	<p>1. vara Professor Gunnar Kvåle Universitetet i Bergen (fra 01.02.06)</p> <p>2. vara Underdirektør Dagrun Kvammen Høgskolen i Oslo</p> <p>3. vara Kst. studiedirektør Hilde Skeie, NTNU</p>
<p>Rektor Ann Kristin Norum, nestleder, Den norske Balletthøgskole</p>	<p>Nettverket for private høgskoler</p>	<p>Høgskoledirektør Ole Eriksen*) Misjonshøgskolen, Stavanger</p>
<p>Divisjonsdirektør Irene Dahl Andersen Sykehuset Østfold HF</p>	<p>Utdannings- og forskningsdepartementet</p>	
<p>Internasjonalt ansvarlig Kartrine Elida Aaland Studentenes Landsforbund (til 30.06.05)</p>	<p>Studentorganisasjonene</p>	<p>Internasjonalt ansvarlig Jon Ivar Thompson Eikeland Norsk Studentunion (til 30.06.2005)</p>
<p>Rådgiver Paul J. Manger</p>	<p>SIU</p>	<p>Førstekonsulent Siv Andersen</p>
Observatører	Representerer	Merknader
<p>Ekspedisjonssjef Jan S. Levy</p>	<p>Utdannings- og forskningsdepartementet</p>	
	<p>Utenriksdepartementet</p>	
<p>Seniorrådgiver Sissel Volan</p>	<p>Norad</p>	
<p>Generalsekretær Ola Stave</p>	<p>Universitets- og høgskolerådet</p>	
<p>Høgskoledirektør Ole Eriksen Misjonshøgskolen, Stavanger</p>	<p>Nettverket for private høgskoler</p>	<p>*) Er også varamedlem for Norum</p>

Sokrates programutvalg 2005

Erasmus

Medlem	Representerer	Varamedlem
Knut Duesund (leder) – Hi Telemark	Universitets- og høgskolerådet	Åse Mørkeset – Hi Ålesund
John Kristian Sanaker – UiB	Universitets- og høgskolerådet	Melanie Etchell – Norges veterinærhøgskole
Hilde Skeie - NTNU	Universitets- og høgskolerådet	Astrid Revhaug – UiTø
Svein Arild Pedersen – Hi Agder	Universitets- og høgskolerådet	Danuta Tomczak – Hi Østfold
Berit Asker – NTL	Landsorganisasjonen i Norge	
Tove Hauge – Utdanningsforbundet	Utdanningsgruppene hovedorganisasjon	Turi Pålerud – Utdanningsforbundet
	Næringslivets hovedorganisasjon	
Sigrid Lem – Forskerforbundet	Akademikerne	Bjørn Berg – Forskerforbundet
Eivind Vad Petersen	Norsk studentunion	Jon Ivar Thompson Eikeland (fra 01.07.05) Aslak Solumsmoen (til 01.07.05)
Karin-Elin Berg (fra 31.08.05) Magnus Holla Syvertsen (til 31.08.05)	Studentenes landsforbund	Katrine Elida Aaland (fra 31.08.05) Lene Henriksen (til 31.08.05)
Marit Hallset Svare – Dronning Mauds Minne	Nettverket for private høgskoler	Ingunn Tepstad – Bergen Arkitekt Skole
Observatør		
Lene Oftedal	Utdannings- og forskningsdepartementet	Tarjei Skirbekk

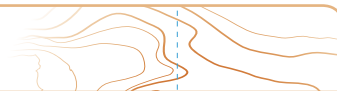
Grundtvig

Medlem	Representerer	Varamedlem
Sturla Bjerkaker (leder)	Voksenopplæringsforbundet	Cathrine Thue
Trygve Natvig – Fagforbundet	Landsorganisasjonen i Norge	
Marit Dahl	Utdanningsforbundet	Guri Sandbakken
Torhild Slåtto	Norsk forbund for fjernundervisning	
Odd Haddal	Folkehøgskolerådet	Odd Arild Netland
Anne Iversen – Norgesuniversitetet	Universitets- og høgskolerådet	Mona Majgaard – Norgesuniversitetet
Observatør		
Erik Dahl	Utdannings- og forskningsdepartementet	

Comenius

Medlem	Representerer	Varamedlem
Per Ramberg (leder) – NTNU	Utdanningsforbundet	Marit Dahl
Kristine Hansen – Skolenes landsforbund	Landsorganisasjonen i Norge	Per Skau – Fellesforbundet
Thomas Scheen	Kommunenes sentralforbund	Kari-Anne Osborg
Christian Hellevang – Opplæringsrådet for transporttekniske fag	Næringslivets hovedorganisasjon	
Leif Eriksen – Hi Finnmark	Universitets- og høgskolerådet	Morten Kielland – Hi Oslo
Observatør		
Bodhild Baasland	Utdanningsdirektoratet	Lone Lønne Christiansen

Programstyret for Russland og Vest-Balkan

Medlem	Utpekt av	Varamedlem
Professor Jasna Bogunovic Jakobsen – UiS Seniorrådgiver Olav Refsdal – Hi Vestfold Førstelektor Elisabeth Roman – Hi Narvik	SIU	Amanuensis Frode Lieungh – Hi Telemark
Direktør Gunnar Jordfald – Norsk institutt for luftforskning Førsteamanuensis Alf Håkon Hoel – UiTø Professor Magny Thomassen – UMB	Noregs forskningsråd	Førsteamanuensis Tone Bringa – UiB
Ett medlem skal utpekes for Vest-Balkan-programmet	Utenriksdepartementet	
Observatører		
Rådgiver Unni Poulsson – Seksjon for Vest-Balkan Underdirektør Harald Sandhåland – Russlandseksjonen	Utenriksdepartementet	
Seniorrådgiver Lene Oftedal	Kunnskapsdepartementet	

NUFUs programstyre

Medlem	Representerer	Personlig varamedlem
Professor Roger Abrahamsen, leder – UMB Førsteamanuensis Edvard B. Messelt, nestleder – UiO Professor Karin Pittman – UiB Professor Janneche Utne Skaare – Norges veterinærhøgskole Avdelingsdirektør Knut Stenberg – NTNU Professor Anne Marie Støkken – Hi Agder Professor Randi Rønning Balsvik – UiTø	Universitets- og høg- skolerådet	Førsteamanuensis Trygve Berg – UMB Direktør Bente Herstad – UiO Professor Thorkild Tylleskår – UiB Professor Kristin Tornes – Hi Molde Professor Åmund Killingtveit – NTNU Professor Harald Knudsen – Hi Agder Professor Carl Erik Schulz – Norges Fiskerihøgskole, UiTø
Student Sven Tore Relling – NSU (t.o.m. 30/6) Student Sara Henriksen, NSU (f.o.m. 1/7)	Norsk Studentunion	Student Eivind Vad Petersson – NSU (t.o.m. 30/6) Student Jon Ivar Thompson Eikeland, Norsk Studentunion (f.o.m. 1/7)
Observatører		
Rådgiver Øystein Lyngroth, UD Spesialrådgiver Liv Tørres, Noregs forskningsråd Rådgiver Lill-Ann Medina, Norad (vårsesjonen 2005) Seniorrådgiver Kristin Hauge, Norad (høstsresjonen 2005)		

Programstyret for stipendprogram forvaltet av SIU – stipend Programstyret for stipendprogram forvaltet av SIU – kultur

Medlem	Representerer	Personlig varamedlem
Professor Gunnar Bjune, leder – UiO Førsteamanuensis Bjørg Bjøntegaard, nestleder – Norges Musikkhøgskole Professor Ruth Haug – UMB Professor Bernt Lindtjørn – UiB Førsteamanuensis Arne Eide – Norges fiskerihøgskole, UiTø Professor Jon Kleppe – NTNU Førsteamanuensis Gerd Wikan – Hi Hedmark	Universitets- og høgskolerådet	Seniorskonsulent Karen Crawshaw Johansen – UiO Rådgiver Knut Myhre – Norges Musikkhøgskole Professor Stein Holden – UMB Rådgiver Bjørn Einar Aas – UiB Rådgiver Astrid Revhaug – UiTø Studiedirektør Hilde Skeie – NTNU Førstelektor Jørgen Klein – Hi Hedmark
Hanna Holmelin – NSU	Norsk Studentunion	Ikke oppnevnt
Observatør		
Lena Plau – Norad		Tove Kvil – Norad

SIU Nøkkeltall

Program/Avtaler	Regnskap 2004	Regnskap 2005	Bevilgning 2006
Sokrates	31 744 000	34 495 667	34 000 000
Erasmus Mundus	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Erasmus Link	500 000	2 000 000	3 000 000*
Nordplus (NMR)	220 000	-	-
Nordplus informasjon (NFR)	100 000	100 000	100 000
e-læringsprogrammet	362 000	362 000	362 000
Nasjonale eksperter (UDIR)	-	2 150 000	2 150 000
NUFU	60 412 000	72 845 986	66 179 276
Norads Stipendprogram	52 500 000	52 500 000	50 000 000**
Sommerskolen	1 673 000	1 672 730	1 672 730
Kurs i Sør	3 726 000	4 036 089	4 000 000**
Norads Kulturutdanningsprogram	5 544 000	5 480 000	5 000 000
Norads Lærerutdanningsprogram	-	375 000	5 750 000
Sør-Afrika stipendprogram	-	-	1 500 000
Tanzaniaprogrammet	-	450 000	1 100 000
Sørøst-Europa	15 000 000	-	-
Rusland	11 000 000	11 000 000	11 000 000
Kandidatlandene til EU	10 000 000	10 000 000	-
Vest Balkan	-	-	15 000 000
Utenlandslektorer	-	-	4 730 000
Erasmus EILC	-	500 000	500 000
Forvaltningsoppgaver UFD	5 000 000	20 450 000	21 800 000
TOTALT	198 781 000	219 417 472	228 844 006

* Søkt KD om bevilgning

** Under forhandling

SENTER FOR INTERNASJONALISERING AV HØYERE UTDANNING
TLF: 55 30 88 00 FAKS: 55 30 88 01 E-POST: SIU@SIU.NO VEV: WWW.SIU.NO
ADRESSE: POSTBOKS 7800, 5020 BERGEN
BESØKSADRESSE: VASKERELVEN 39, 5014 BERGEN

